

Bijdrage Artemis aan Rondetafelgesprek VC- LNV 'Gezonde Gewassen en Gezonde bodem' d.d. 12 januari 2022 (Dr. P.M. Boonekamp, Directeur Artemis)

Wat is Artemis

Artemis is de branche organisatie van ongeveer 30 bedrijven met een Nederlandse vestiging die Biocontrol (biologische bestrijdingsmiddelen) en Biostimulanten produceren en distribueren naar de telers. We zijn de oudste branchevereniging van biologische producten in Europa, met vooral succes voor de Nederlandse *Binnenteelten* (glastuinbouw): *wereldwijd pionier met biologie!*

Visie overheid en bedrijfsleven in Nederland voor 2030

Gewasbescherming in de Nederlandse land- en tuinbouw moet een paradigmaverandering ondergaan naar weerbare teeltsystemen, zoals beschreven in het Uitvoeringsprogramma 2030, dat door overheid en stakeholders (waaronder Artemis) vanaf 2021 gezamenlijk wordt uitgevoerd.

De landbouw streeft al sedert zijn ontstaan naar gezonde gewassen voor goed en voldoende voedsel: gewassen moeten goed groeien, bestand zijn tegen *abiotische stress* (te droog, te nat, hitte, onvoldoende meststoffen e.d.) en tegen *biotische stress* (ziekten en plagen).

De huidige landbouwsystemen produceren uitstekend maar zijn zéér gevoelig voor beide vormen van stress. De chemie bood uitkomst: krachtige meststoffen tegen abiotische stress en synthetische gewasbeschermingsmiddelen tegen biotische stress. Met één belangrijk nadeel: het zijn natuurvreemde stoffen en passen niet goed in de gewenste ecologisering van een duurzame landbouw. De visies 'Kringlooplandbouw' en 'Gewasbescherming 2030' willen naar *weerbare platen en teeltsystemen* die veel minder afhankelijk zijn van de chemische inputs. De sleutel is verhoging van de *biodiversiteit* en daarmee de *biologische buffering* op alle niveaus (van ras, bodem, uitgangsmateriaal, gewas, tot omgeving), zodat abiotische en biotische stress minder kansen krijgen.

Bijdrage Artemis met biologische producten

Artemis heeft de visie dat biologische producten *essentieel* zijn voor robuuste weerbare planten en weerbare teeltsystemen. Dit zijn Biocontrol middelen (macro- en micro-organismen, feromonen en stoffen van natuurlijke oorsprong) tegen biotische stress van ziekten en plagen, en Biostimulanten (een groot aantal micro-organismen en biologische producten) tegen abiotische stress van planten en voor verhoging biologische buffering van de bodem en omgeving. Onze missie is dan ook *'Biologie als basismindset in binnen- en buitenteelt'* (zie <http://www.artemisnatuurlijk.nl/>).

- Biocontrol ipv chemische gewasbescherming:
Ook in weerbare teeltsystemen zijn er ziekten en plagen en blijft gewasbescherming nodig. Biocontrol middelen vormen *dé* oplossing. Ze zijn weliswaar minder krachtig dan chemische middelen, maar omdat in weerbare teeltsystemen ziekten en plagen minder kansen krijgen, kunnen ze daar wel door Biocontrol onder de duim worden gehouden. Biocontrol middelen hebben nog een groot voordeel. Ze zijn biologisch dus goed inpasbaar in het ecosysteem, zonder nadelige milieu-effecten. Ze kunnen hierdoor de biologische buffering in de weerbare systemen ondersteunen. Biocontrol middelen zijn daarnaast ook noodzakelijk voor de biologische landbouw en dus voor de EU doelstelling van Farm2Fork strategie
→ **Biocontrol middelen slaan drie vliegen in één klap: bestrijding van ziekten en plagen zonder nadelige neveneffecten op het milieu EN ondersteuning van de weerbaarheid en zo de doelen van 2030 EN ondersteuning van de biologische landbouw.**
- Biostimulanten ipv chemische meststoffen:
Biostimulanten beschermen de plant tegen abiotische stress, zorgen voor een betere opname van meststoffen en verhogen de groei tot een weerbare en gezonde plant. Voor de

transitie naar weerbare teeltsystemen met minder bemesting, worden Biostimulanten belangrijk. Daarnaast ondersteunen ze de biodiversiteit en biologische buffering van de bodem. Ze zijn biologisch - zonder nadelige neveneffecten op het ecosysteem- en ondersteunen zo de weerbaarheid van de teeltsystemen, ook in de biologische landbouw.
→ **Biostimulanten slaan ook drie vliegen in één klap: minder bemesting nodig zonder nadelige neveneffecten op het milieu EN ondersteuning van de weerbaarheid en de bodem en zo de doelen van 2030 EN ondersteuning van de biologische landbouw.**

Meer Biocontrol- en Biostimulanten producten en integrale praktijkkennis zijn urgent

Biocontrol: de vervanging van Chemische - door Biocontrol middelen gaat wereldwijd snel, maar komt maar mondjesmaat op gang in de EU. Voor de buitenteelten is < 2% van de gebruikte middelen pas biologisch, en de voorafgaande schakels in de keten zoals uitgangsmateriaal (zaden, knollen, bollen), en plantenopkweek zijn nog sterk afhankelijk van chemische middelen. Er moet tot 2030 dus een geweldige inhaalslag gemaakt worden: veel meer Biocontrol middelen zijn nodig! Maar de toelating gaat veel te traag (bijna 8 jaar voor een biologisch stof tot middel wordt toegelaten).
Biostimulanten: het is goed dat ze vanaf 2022 op EU-niveau gereguleerd worden, zodat het kaf van het koren gescheiden wordt. De EU-wet dreigt (wederom) te gecompliceerd en te traag te worden, én onvolledig: vele groepen uitstekende (microbiële) Biostimulanten zijn niet in de wet opgenomen.
Biocontrol en Biostimulanten: individuele toelatingen zeggen nog weinig over de effecten van *consortia* van biologische middelen op (a)biotische stress. En het zijn juist consortia die gezamenlijk nodig zijn om de weerbare systemen te ondersteunen. Na toelating is er nog jaren aan experimentele praktijkervaring nodig om een optimale en robuuste werking te kunnen garanderen aan de teler in haar/zijn specifieke weerbaar teeltsysteem, zodat hij/zij de transitie aandurft.
→ **Als de toelating en integrale kennis voor de praktijk niet versneld worden kunnen we nu al stellen dat de doelstellingen van het Uitvoeringsprogramma in 2030 niet gehaald kunnen worden!**

Wat is nodig van U om de doelen van 2030 wel te kunnen halen?

1. Aanpassing Toelatingwet 1107/2009 voor *Biocontrol*: **versnelling Biocontrol nodig!**
 - *Nationaal*: Zorg dat *Biocontrol* als categorie gedefinieerd wordt; dan is er een apart versnellings traject voor Biocontrol mogelijk, zoals in Frankrijk begin 2021 is gestart.
 - *Nationaal*: De overheid moet de *capaciteit van het Ctgb uitbreiden* en opdracht geven aanvragen van *Biologische middelen met voorrang* te behandelen
 - *EU-niveau*: Zorg dat op basis van de nieuwste wetenschappelijke inzichten de *datavereisten voor alle biologische stoffen/middelen zo vereenvoudigd* worden dat *versnelling* van toelating van Biocontrol in de EU mogelijk wordt
 - *EU-niveau*: Ondersteun Frankrijk dat als voorzitter in 2022 ook Biocontrol op EU niveau wil gaan promoten ter ondersteuning van Farm2Fork strategie
2. Aanpassing Richtlijn gebruik (IPM, SUD) 2009/128 voor *Biocontrol*: **faciliteer de NL-teler!**
 - *Nationaal*: Toepassing biologische producten is zeer kennisintensief; stel daarom adviseurs van distributie centraal met de teler, en ontkoppel *niet* product en advies
 - *EU-niveau*: Maak de IPM-regeling meer *verplichtend* en zorg dat Biocontrol *als definitie* opgenomen wordt, zodat betere incentives (wortel en stok) voor de telers kunnen komen voor omschakeling. Nederland heeft de beste telers, dus hier kan het lukken!
3. Aanpassing nieuwe EU mestwet 2019/1009, voor *Biostimulanten*: **Biostimulanten verdwijnen!**
 - *Nationaal*: Zorg door *aanpassing van de nationale mestwet* zodat er meer groepen micro-organismen als Biostimulant kunnen worden opgenomen
 - *EU-niveau*: Zorg dat de EU-mestwet 2019/1009 die in 2022 ingaat *praktisch blijft voor de aanvrager*, én op korte termijn uitgebreid wordt met meer microbiële groepen dan de huidige vier.

→ **Gezamenlijke uitdaging: als U de regelgevingen sneller en hanteerbaarder maakt, zonder in te boeten op veiligheid, zullen de *Artemis* (en IBMA) leden de transitie in Nederland en de EU ten volle blijven ondersteunen (en niet genoodzaakt zijn de focus buiten de EU te gaan leggen).**